

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürögnyelv: „Délbácska“, Novisad

NOVISAD, 1928. OKTÓBER 29.

PÉNTEK

Előfizetési ár: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár

A wiskitől a bagóig

A szeszitalmas, száraz Amerika, mint egy newyorki tavirat jelenti, újabb nagyszabásu mozgalmakkal készül meglepni a világot. A derek jenkik nem érik be azzal, hogy a szeszitalom óta ötször annyi alkoholt fogyasztanak Amerikában, mint amennyit a törvény elengedhetetlenül megengedett a tinádok, ok újabb egészségügyi intézkedésekre vágnak és éppen ezért nagyszabásu mozgalmat indítottak most meg a dohányzás egészségellenes és káros szenvedélye ellen is. A mozgalmat a napokban megalkult antikolinista egyesülete irányítja, amelyek elnöksége szokatlanul intezett Amerika népéhez — Istenhez és teketéhez, rézbőrűhöz és sargához, mezüchöz és jenkinek egyaránt —, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

Nagyjában hozza vagyunk szokva, hogy ami érdekes dolog ezen a világon adódik, annak kiencvenkilenc százaléka nyen, vagy olyan esemény alakjában Amerikában lát napvilágot, nem lep meg tehát tuisagosan beununket ez az antikolinista mozgalom sem, amely a donanyt akarja kiirtani a föld színeről. Ismételjük, cseppet sem vagyunk megrökönyödve, a mozgalom nyomán azonban el nem titkolható és el nem tojható sonaj szakad föl keblünkéből, amelyik így hangzik: Boldog Amerika...! Boldog ország, föld vagy világész, ahogy tetszik, — boldog Ujvilág, ahol nincs az embereknek más gondjuk, nagyobb bajuk és sürgösebb teendőjük, mint hogy harcot kezdjenek a donanyzas ellen, mert az az egészségre ártalmas és sok esetben megrövidíti az emberi életet.

Nincs Amerika a világ végén, pontos és megbízható adataink vannak az ottani gazdasági viszonyokról, ma már a tízéves gyerek is tudja, hogy mi az igazság és mi a legenda azokból a hírekéből, amelyek Amerikáról szólnak, — megis meg kell ismételnünk: Boldog Amerika...!

Mert az a körülmény, hogy Amerikának azokat a vezető köreit, amelyek részint hivatalból, részint nemes emberbaráti érzésektől inspirálva foglalkoznak népjóléti reformokkal, hogy ezeket az embereket nem izgatják már a donanyzas kérdésének súlyosabb problémák, ez a körülmény megis arra vall, hogy Amerika az egészségügy tereén is olyan messze jár már a kultúra hazájától, Európától, hogy ország legyen a talpán az, amelyik egyhamar utoléri. Hogy azután annak a tényleg meglévő állapotnak, hogy Európában még mindig vannak országok, ahol tízezerszámra hullanak el az emberek tüdőveszében, Amerikában meg a dohány a legnagyobb veszély, hát erről lehet vitatkozni, a legegyszerűbb magyarázat azonban egyelőre az, hogy könnyű Amerikának, de nehéz nekünk. Amerikának van, Európának azonban nincsen penze. Van ugyan valami kevés, no de hát az kell pontikára, szövetkezésre, meg háborúra. Felereszen tehát a jóakaraton, felelősségen pedig a dollaron fordul meg a kérdés. Amerikának mind a kettőből van, nekünk egyikből sincs. Az osztó igazság törvényei szerint feleznünk kellene, meg pedig úgy, hogy mi odaadnók Amerikának egy részét ennek a nincsenek, Amerika pedig megfelelné velünk a jóakaraton és dollárokat. Ez a kölcsönös megértés egyelőre többet használna az emberiségnek, mint amennyit az antikolinista mozgalom előreláthatólag használni fog.

Szerdáig elnapolják a nemzetgyűlést

A parlamenti szünet alatt újabb kormányrekonstrukciót várnak — esetleg Pasics győzelmével — A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés tegnapi ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg az elnök. Kisebbségi ügyek elintézése után Zagorac titkár felolvasta a közegészségi miniszter azon értesítését, hogy a király szentesítette az orvosok rendkívüli szolgálatának elismeréséről szóló törvényt, felolvasta továbbá Grizogono javaslatát az önkormányzati testületek megválasztásáról szóló törvény megváltoztatása ügyében, amelyet sürgősen kér tárgyalni.

Grizogono Prviszláv megindokolta javaslatát, amelynek során főleg a komesszárosok és a tulhajtott centralizmus ellen foglal állást.

Szilih Boljics a demokrata egység részéről szólalt fel és magáévá tette Grizogono javaslatát. Szintén a centralizmus ellen fordult, majd pedig a komesszárosok visszaéléseit tette szóvá.

Groll Milán a községi önkormányzat teljes kiépítését követeli és ezért szintén elfogadta Grizogono javaslatát. Groll beszéde kapcsán viharos jelenetekre került a sor és az elnöknek csak nehezen sikerült a rendet helyreállítani.

Maximovics Bozsó visszatámasztotta Moskovljevic állításait. A kormány az alkotmány alapján áll és minden feladatát teljesíteni fogja.

Grizogono válaszolt még a belügyminiszternek és kijelentette, hogy javaslatát csak azért terjesztette elő, mert a nép érdekei ezt megkívánják.

Maximovics Bozsó belügyminiszter viszon-

válaszában bejelentette, hogy az önkormányzati választásokat rövidesen megtartják és azért kérte a parlamentet, utasítsa el Grizogono javaslatát. A többség erre természetesen elutasította a javaslatot.

Kulenovits ismertette ezután javaslatát a Bosznia-Hercegovinában végrehajtott agrárreform revíziója ügyében. Egy óra hosszat tartó beszédben bírálta a boszniai agrárreform hibáit.

Andrics Viada államtitkár Kulenovits javaslata ellen fordult, mert a bégek már eleget kaptak. Demetrovics Juraj, Angyelinovics Grga és Trbics Vasza felszólalása után a többség visszautasította Kulenovics javaslatát, amivel az ülést befejezést is nyert.

Sztanojevics Áca tegnap este ismét felkereste Pasicsot, akivel hosszasan tárgyalt. Ellenzéki körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a beszélgetésnek és most már Pasics definitív elhatározását várják.

A kormány elhatározta, hogy a parlamentet szerdáig elnapolja. Politikai körökben az elnapolást a kormány küszöbön álló rekonstrukciójával magyarázzák. Korosec és Szrskics tegnap tárgyalásokat folytattak, amit azzal magyaráznak, hogy a rekonstruált kormányban a szlovén néppárt is helyet foglal. Ellenzéki körökben azt állítják, hogy a parlamenti szünet alatt Pasics fog ismét győztesen kikerülni és az új kormányt megalakítani.

Wolff Károly nagy beszéde a magyar nemzetgyűlés felsőházi vitájában

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén a felsőházi javaslat első szónoka Wolff Károly volt. Megállapította, hogy az eddigi kritikák politikai szempontból hangzottak el, noha a reform nem politikai hanem közjogi kérdés. A politikai szempontok sajnálatos aberrációkra is vezettek. Itt tegnap Horváth Zoltán azt állította, hogy a katolikusok nem nacionalisták. A katolikuság nevében tiltakozik ez ellen a megállapítás ellen. A nemzeti egység mindenekfelett áll és a lehető legnagyobb veszedelem az, ha a mai időkben nem tudjuk megtalálni egymás kezét. Azzal a kéréssel fordul minden oldalra, hogy senki ne engedjen őket verni sem a keresztény egyházak sem a keresztény felekezetek közé, mert annak csak a külső és belső ellensége látja hasznát.

A jogfolytonosságot anyagi és nem erkölcsi szempontból kell nézni. Számítatlan kifogás hangzott el a törvényjavaslat ellen, a formai és anyagi jog tekintetében. Nincs igazuk azoknak — így Apponyinak sem — akik azt állították, hogy a csonka törvényhozás nem alkalmas ennek a reformnak a tárgyalására. Apponyi tulságos jelentőséget tulajdonít a jogi formációknak. Éppen Apponyi nem cselekedhet így, aki olyan magas erkölcsi alapon áll.

A magyar történelemben számos olyan törvény van, amely formai szempontból nem felel meg a követelményeknek, mert egyik-másik szentesítve sem volt, mégis mindenki

elfogadja őket, mert a szükségjog alapján alkották meg, Rákóczi száműzetésének törvénye formáserint teljes és hibátlan és a magyar nemzet mégsem ismerte el azt jognak, tehát nem a forma a lényeg, hanem az erkölcsi alap. Ha a nemzetgyűlést nem tartja az ellenzék alkalmasnak ennek a javaslatnak a tárgyalására, miért tartotta mindig alkalmasnak arra, hogy a választójogi törvényt megalkossa, holott ez a leglényegesebb alkotmányjogi törvények egyike.

A törvényalkotás, egyik faktorának távollétében a multban a szükségjog alapján intézkedett a nemzet, vagyis visszatért az első jogforráshoz, magához a magyar nemzethez. A magyar alkotmány ugyanis sohasem ismert isteni kegyelemből való királyt, hiszen a nemzet a maga hatalmát ruházta át a királyra. Az első jogforrás tehát maga egyedül a nemzet.

Azt mondják a törvényjavaslata, hogy a Habsburg-ház kreációja. Ez nem felel meg a tényeknek, mert a főrendiház első formája már 1553-ban jelentkezett, amikor a főnemesek a nagytanácsban külön tanácskoztak azon a jögon, hogy a véderőszolgálatban nagyobb szolgálatot teljesítettek.

Mindenesetre javasolja, hogy a régi főrendiház még élő tagjait kinevezés révén hozzák be az új felsőházba is.

Wolff Károly után Rainprecht Antal szólalt fel, aki a javaslatot polgárellesnek tartja és nem fogadja el. Az ülés ezzel véget ért.

A belügyminiszter állítólag államosítani akarja a noviszádi rendőrséget, de illetékes helyen cáfolják a híresztelést

Mihaldzsics Sztanoje főkapitány, aki ezidő szerint Beogradban tartózkodik semmit sem tud a miniszteri rendeletről

A beogradi „Pravda“ legutóbbi számában azt a feltűnéseltő hírt közli, hogy a belügyminiszter már legközelebb államosítani fogja a rendőrséget s hogy az erre vonatkozó rendelet már elkészült.

Érdeklődtünk tegnap illetékes helyen, mennyiben felel meg a „Pravda“ közleménye a valóságnak s a következő információkat kaptuk:

— Szó sincs róla, hogy a belügyminiszteriumban ilyen vagy hasonló rendelet elkészült volna. Az államosításhoz ugyanis nemcsak rendelet, hanem pénz is kell s kötvé hiszem, hogy az állam hirtelenében elvállalná a három millió dináros teherterét, amelynek a költségvetésben amugy sincs fedezete. Az államosítást különben sem lehet máról-holnapra keresztülvinni, ehhez bizonyos előkészületek is szükségesek, azonkívül a várost is kell előzőleg értesíteni a miniszter által terbevetett intézkedésekről. Az egész közlemény téves információkon alapul s valószínűleg onnan ered, hogy a belügyminiszter a petrovaradini rendőrség államosítására vonatkozólag tett bizonyos intézkedéseket, amelyek azonban semmiféle össze-

függésben nem állanak Noviszáddal.

Az államosítás kérdésében felvilágosítás végett más helyen is érdeklődtünk, ahol ugyan csak megerősítették a hivatalos körök véleményét.

— Az államosítás — mondotta informátorunk — nem volna szerencsés gondolat, már azért sem, mert Noviszád különleges helyzeténél fogva a közrendészet szempontjából csak olyan rendőri személyzetre támaszkodhat, amely ismeri a helyi viszonyokat. Az állami rendőrségnél azonban olyan gyakoriak az áthelyezések, hogy egy más vidékről vagy országrészről idehelyezett rendőrtisztviselő súlyos komplikációkat idézhet elő, mert nem ismeri a viszonyokat. Az államosítás tehát már ebből a szempontból sem volna célszerű. De abban az esetben is, ha a belügyminiszter tényleg foglalkozna az államosítás gondolatával, a jövő évi költségvetésben biztosítania kellett volna a szükséges hitelt, ami azonban mindeztől nem történt meg. Már ez is elegendő bizonyíték arra, hogy az államosításról szólt közlemény nem felel meg a valóságnak.

Ujabb forradalom tört ki Braziliában

Rio de Janeiróból jelentik: Brazília egyes államaiban újabb forradalom tört ki. Három braziliai tartomány helyőrsége fellázadt a központi kormányzat ellen és ötezer katona utóban van a tengerpart felé, hogy hatalmába kerítse Rio de Janeiró és Santos városokat. Matto

Broso tartományban már megtörtént az első összeütközés a lázadók és a kormánycsapatok között. Az ütközet véres lefolyású volt és a lázadók győzelmével végződött, akik tovább folytatják előnyomulásukat és utjukban mindenütt rabolnak és fosztogatnak.

Középeurópai Locarnóra van szükség — mondotta a román külügyminiszter

Bukarestből jelentik: Mitilneu román külügyminiszter hosszabb nyilatkozatot tett az aktuális külpolitikai kérdésekről a kolozsvári magyar lapok munkatársai előtt. A román-magyar perszonálunió tervéről a következőket mondta:

— A perszonálunió eseményéről magam is a sajtóból értesültem s kategórikusan kijelentem, hogy az idevonatkozó hírek fantázia birodalmába tartoznak, nem lévén semmi komoly alapjuk; legalább is nekem, pedig kompetens vagyok ebben a kérdésben, nincsen tudomásom arról, hogy tárgyalások folytak volna hasonló irányban.

— Egy olyan dolgról melyet minden lényegi bázis nélkül dobtak a köztudatba, egyénileg sem lehet különös véleményem... Az egész probléma nem tűnik fel előttem olyanoknak, mint amellyel alapvetően foglalkozni kell.

— Kérem, hogy őszinte legyek, nem foglalkoztam ezzel a kérdéssel. Még csak nem is igen fordult meg a fejemben a perszonálunió gondolata.

A román-magyar-jugoszláv trializmus gondolatáról is nyilatkozott, még pedig a következőképp.

— Erről a trializmusról most hallok először. Lehetségesek azonban olyan kapcsolatok, melyek tényleg alliance-ba állítják e három országot.

— Egy középeurópai Locarnóra gondolok itten. Természetesen itten sem beszélhetünk semmi konkrét háttérrel. Az urak felvetettek egy eszmét, melyről én elmondtam véleményemet.

— Tudomásom szerint Magyarország és Jugoszlávia között kölcsönös békét szolgáló és célzó tárgyalások vannak folyamatban. A bukaresti kormány teljesen informálva van a két ország közötti viszony jelenlegi helyzetéről és érdeklődéssel kíséri a tárgyalások menetét, Románia csak örvendeni tud az ilyen természetű politikai eseményeknek, mert azok Közép-Európa békéjét szolgálják.

— Ami a magyar-jugoszláv perszonáluniót illeti, úgy vélem, hogy az nagyon távoli és bizonytalan ügy, melynek tényheli alapjait még nem látom kibontakozni. Megjegyzem azonban, hogy a klsantant egyes államai részéről történő külpolitikai akciókról a szövetséges államoknak természetesen előzetes tudomással kell bírniok.

— Ha az egyezmény a békét célozza, akkor Románia természetesen örömmel nézi a közeledést. Egy ilyen természetű egyezés alapja lehet a Duna-mederben történő, fontos változásoknak. Itt utalhatok az általam előbb említett középeurópai Locarno gondolatára. A magyar-jugoszláv tárgyalásokat már úgy lehet tekinteni, mint ennek az eszmének első állomását, mely a dunamenti államok részére nagy előnyöket jelent gazdasági szempontból. A Duna az a néma propagatőr, amely elemi erővel utalja egymásra a partjai mentében fekvő országokat.

— Romániának jelszava a béke. Mi ebből a szempontból figyeljük a jugoszláv-magyar egyezkedést és semmi okunk sincs arra, hogy ne járuljunk hozzá, ha ez a béke érdekeit szolgálja.

Ha az idő jó marad, ma délelőtt rátolják a hidat az ellenfalra

Reggeltől-estig hatalmas népvándorlás volt tegnap a közúti hid elől, de a látványosság elmaradt

Tegnap már kora reggel megindult a népvándorlás a noviszádi petrovaradini új hidhoz, azoknak a híreknek nyomán, amelyeket valamennyi lap megírt és amelyek szerint a hid rátolásának tegnap kellett volna megtörténnie. Mivel azonban tegnapelőtt annyira rossz idő volt, hogy az előmunkálatok nem haladhattak a kelőképpen, így tegnap, bár az időjárás csodaszép és ritkán csendes volt, a hid rátolása elmaradt. Bár a déli órákban már mindenki tudta, hogy a hid rátolása elmarad, a népvándorlás ezután sem szűnt meg és a késő alkonyati órákig nagy tömeg bámulta az impozáns vaskerekeken nyugvó hidrészt.

A Delbácska munkatársa tegnap délután a hidépítés mérnöki irodájában érdeklődött, hogy mikorra várható a hidrészt rátolása az ellenfalra. A válasz szerint, ha az idő továbbra is csendes és nyugodt marad, úgy holnapra várható a hidrészt rátolása. A petrovaradini meteorológiai állomás tegnap este külön időjelentést adott le a hidépítés részére és előre láthatólag a nagy munkát ma végre fogják hajtani. Mivel a hid egy része uszályokon halad az első pillér felé és ez nem fix pont, amelyet a legkisebb szélroham is megzavarhat, így rendkívül nagy elővigyázatosságra és óvatosságra van szükség ennél az eljárásnál.

A betiltott „Vig özvegy“

„Mi nem lehetünk nagyobb barátai a volt montenegrói udvarnak, mint volt Nikita király“ — Mikor még Nikita király végignézte a „Vig özvegy“ bécsi előadását

Beogradban nagy port vert föl a „Vig özvegy“ című film betiltása, amelyet azért rendelt el a cenzura, mert a film állítólag sérti a volt montenegrói udvar tekintélyét. Egyes beogradi lapok a betiltással kapcsolatban még tovább mennek és hevesen támadják a zágrebi cenzurát, amely az előadást engedélyezte és a film Zágrebben nagy sikert is aratott.

A „Vreme“ aztán ma engedékenyebb hangnak is helyet ad és ennek az engedékeny hangnak a tulajdonosa egyike a volt király környezetének aki többek között így ír:

— Mikor az elhunyt Nikita király még 1907-ben Bécsben tartózkodott, nagyon ügyes módon háritotta el a montenegrói udvar ellen irányuló utkos tendenciát. Egyik este, mikor a Vig özvegyt játszották, fényes nemzeti ruhájában maga is megjelent a közönség soraiban. A közönség tapsolt a könnyű, derűs muzsikának, mikor pedig észrevette, hogy maga Nikita is tapsol, valóságos tapsorkánnal ünnepelték a montenegrói királyt.

Ettől kezdve ez a darab a montenegrói udvar reklámja lett. Cetinijében, az udvari parkban a katonazene sokszor játszotta a Vig özvegy áriáit. A Cetinijében megforduló idegenek csodálták ezt a toleranciát és a németek azt mondták, hogy a „Fürst der Schwarzen Berge“ ritka mester, aki a saját és hazája javára tudja fordítani a „gute Miene zum bösen Spiel“-t.

Ép ezért, úgy látszik, nem kell izgulni a „Vig özvegy“ előadása miatt MA, államunkban, mert mi nem lenetünk nagyobb barátai a volt montenegrói udvarnak, mint volt Nikita király.

Hát így is lehet. Megértéssel és betiltás nélkül.

APOLLÓ okt. 29—31-ig. Az idény legbájosabb filmje Lya Mara és Harry Liedtkével:

A keringőkirálynő

Szenzációsan szép filmregény 7 felvonásban.

Beszűntetik az éjjeli gyorsvonatokat és új gyorsvonatpárt állítanak be a Budapest- Noviszád-Beograd vonalon

Új menetrend a nemzetközi forgalomban -- Tizennégy óra alatt utazhatunk Beográdtól Bécsig -- A Szimplon expresszen bevezetik a második osztályt

A nemzetközi vasuti forgalomban jelentős változások következtek be. A Baden-Badenban tartott vasutügyi konferencián, amelyen a jugoszláv kormány képviselője is részt vett, több jelentős, a forgalom szempontjából igen fontos menetrendi változásban állapodtak meg, amelynek egyes rendelkezései jugoszláv területre is vonatkoznak. A legfontosabb változások a következők:

A Szimplon Express, amely a Kelet és Nyugat országrészeinek forgalmát bonyolítja le, ezentul nagyobb sebességgel fog haladni és kevesebb állomáson megállani. Beográdból Prága felé 16 órakor és Konstantinápoly felé 13 órakor indul az express az új menetrend szerint. Miután a Szimplon Express triest-konstantinápolyi vonalán csak kevés utas volt, a konferencia megállapodott abban, hogy ezen a vonalszakaszon II. osztályú utasok is igénybe vehetik a Szimplon Expresszt, azonkívül négyszer hetenként hozzácsatolják az osztrák hálókocsit Bécs, Budapest és Beogradon át Konstantinápoly felé, valamint háromszor hetenként a prágai hálókocsit ugyancsak Konstantinápoly felé.

Beograd--Trieszt és Páris között újabb és praktikusabb csatlakozás létesült, amennyiben a triest 4--5. sz. gyorsvonat igénybevétele sokkal gyorsabban érhetjük el a végállomásokat. Ez a vonat 18:50 órakor indul Beográdból s reggel 8:55 órakor érkezik Ljubljánába, 13:15-kor Triesztbe és másnap 14:45 órakor Párisba. Párisból pedig 11:45 órakor indul és 8:30 kor érkezik Beogradba. Ljubljánában közvetlen csatlakozást kap München, illetve Münchentől Ljubljánán keresztül a horvát tengerpart felé.

Egy londoni ujság fantasztikus híradása, az osztrák-magyar monarchia visszaállításáról

Londonból jelentik: A Dally Telegraph fantasztikus tervről ad hírt. Eszerint Briand azon az alapon kereste Németországgal a meg egyezést, hogy Németország törvényben mondjon le Ausztria csatlakozásáról és a lengyel határról. Erre azonban Németország nem volt kapható. A francia diplomácia olasz támoga-

Bécs--Budapest és Beograd között pedig békebeli színvonalu új csatlakozás létesült, amely lehetővé teszi, hogy Bécsbe 14 óra alatt érhetünk el Beográdból. Az új menetrend alapján

beszűntetik a 201--204. sz. Budapest--Beograd között közlekedő éjjeli gyorsvonatokat és új gyorsvonatpárt állítanak be.

A beszűntetett gyorsvonatokat személyvonatokká alakítják át, vagyis a Beográdból este 19:50 órakor Noviszád--Szubotica--Budapest felé induló és az este 23 órakor Budapestről Szubotica--Noviszád--Beograd felé induló gyorsvonatok ezentul mint személyvonatok fognak közlekedni. Ezek szerint megszünt a Noviszádról reggel 6 óra 40 perckor induló beográdi gyorsvonat is.

Ezzel szemben következő új gyorsvonatpárt állítanak be:

Bécsből indul 8:25 órakor.
Budapestről indul 14:30 órakor.
Noviszádról indul 20:40 órakor.
Beogradba érkezik 22:45 órakor.

Ellenkező irányban pedig
Beográdból indul 7 órakor.
Noviszádról indul 9:5 órakor,
Budapestről indul 16 órakor.
Bécsbe érkezik 21:5 órakor.

Ugyancsak megváltozik a Budapest--Szásk--Split közötti forgalom, amennyiben a Budapest--Zagreb között közlekedő 409--410. sz. gyorsított személyvonatok gyorsvonatokká változnak.

Az új menetrend valószínűleg már november 1-én lép életbe.

tással most azon a megoldáson dolgozik, hogy Ausztriát és Magyarországot egységes monarchiában egyesítse, Albrecht főherceg uralkodása alatt. A közös monarchia szolgáltatna biztosítékot Ausztria és Németország csatlakozása ellen.

A petrovaradini személyhajó felfordított egy csónakot, amelyben egy noviszádi állatorvos ült, aki a csónak rakományával együtt a vízbe esett

Eluszott a csónak és egy 236 literes boroshordó -- Az állatorvos csak nagynehezen menekült meg a vízbefulladásól

Nem mindennapi baleset történt szerdán délután a petrovaradini személyhajó kikötője közelében, amely majdnem katasztrófával végződött s csak a véletlennek köszönhetően, hogy a balesetnek nem volt komolyabb következménye. Az esetről a következő értesülések szólnak:

Kovacevics Doszítije noviszádi állatorvos szerdán reggel kiment a kamenicai oldalon fekvő ribnyáki szőlőjébe, ahol délután 3 óráig borfejtéssel volt elfoglalva. Amikor végzett munkájával, egy 236 literes hordót megtöltött borral és a hordót csónakon akarta átszállítani Noviszadra. A hordót fel is rakta a csónakra, majd maga is beült a csónakba és evezni kezdett Noviszad felé. A hirtelen keletkezett szél következtében azonban a Duna annyira hullámzott, hogy súlyos terhével nem tudott átvergődni a tulsó oldalra, a csónakot tehát a petrovaradini part mentén a hajóállomás felé irányította, hogy a hordót a hajóra rakhassa s maga is hajón átkelhesen Noviszadra.

Amint Kovacevics a hajó közelébe ért és már-már a legalkalmasabb helyet kereste a kikötésre, a hajó hirtelen, minden előzetes jelzés

nélkül megindult és orrával egyenesen a csónak felé tartott.

— Halló — ordította Kovacevics teljes erejéből — vigyázzatok, csónak van előttem!

A hajó kormányosa azonban nem fordított figyelmet a kiáltó állatorvosra, vagy talán a gép zakatolása miatt nem hallotta, a hajó nem változtatott irányt, hanem egyszerűen nekiment a csónaknak.

— Allj! — kiabálta az állatorvos, de kiáltásai elvesztek a viharban. A hajó pedig elérte a csónakot és teljes erejéből hozzáütödvé felfordította. A következő pillanatban az állatorvos már a vízben lubickolt, de mellette uszott a boroshordó zamatos tartalmával és a kifordult csónak is.

Az állatorvos segítségért kiáltott, de a hajó — mint amely jól végezte dolgát — tovább siklott a noviszadi part felé. Utolsó pillanatban sikerült az állatorvosnak bekapaszkodnia a hajó farába s egy kiálló kötél segítségével megmenekülni a biztos haláltól.

A csónak és a boroshordó azonban elusztak. Az ár magával sodorta a drága porté-

kát, a csónak pedig szintén az „árral uszott” tovább. Mire Kovacevics partot ért, a bornak még a hullt helyét sem találta.

Az állatorvos nem maradt féltlen. Miután személyesen akart kutatóul az elveszett boros hordó után, nem ment el rögtön a rendőrségre, hanem levelet írt Malencsics Rodolyub ügyeletes rendőrkapitánynak, amelyben részletesen értesíti a balesetről és sürgős nyomozást kér. Hogy a veszteség feletti gyászát külsőleg is dokumentálja a levelet gyászszegélyű levélpapíron írta, amittől viszont az ügyeletes kapitány döbbent meg, mert a gyászszegélyű boríték átnyújtása közben a családban előfordult halálesetet sejtett.

Kovacevics azután valóságos hajszát indított a boroshordó után, de az időközben beköszöntött sötétség miatt nem találhatta meg. Most a rendőrség nyomozza a hordót és a csónakot, Kovacevics pedig feljelentést tett a hajó kormányosa ellen, akinek elővigyázatlan-sága folytán majdnem a halálát lelta a Duna hullámaiban.

FIGYELŐ

1.

Nemrégben egyik noviszádi gazdag háztulajdonos elhatározta, hogy nagyobb építkezést hajtat végre, amely körülbelül egy millió dinárba fog kerülni. Mivel az adótörvények új építkezésnél elengedik ugyan a házadót, de ezerféle más adót találnak ki, amelyekkel sújtathják az építetőt, az illető noviszádi urlembert elhatározta, hogy leutazik Beogradba és a pénzügyminisztériumban érdeklődik meg az adózás kérdéséről. Itt aztán a legkompetensebb helyen megadták a választ. A számításokkal két tisztviselőt biztak meg. Mikor az egyik készen lett a számadásokkal, kimutatta, hogy az „adómentes” házra, a vállalkozás folytán ilyen meg olyan címek alatt 200.000 dinárnál is nagyobb összeget kell fizetni. Az adó azonban olyasvalami, amely újabb adót szül. Ennélfogva a másik tisztviselő kimutatta, hogy erre az adóra ilyen meg amolyan pótdadó, illeték és a jó ég tudja, mi minden fizetendő, úgy hogy végeredményben mintegy 600.000 D adót kell fizetnie az építetőnek.

A vállalkozókedvű urlembert természetesen, meghallván a tekintélyes számokat, elhatározta, hogy nem épített.

A lapok és tudós gazdasági szakemberek pedig naponta „gazdasági válságról” panaszkodnak és kétségbeesetten keresik a bajok kulcsát.

2.

Ahogy takarékoskodunk...

A napokban megújították egy szerződést egyik nagy német gyárral, amely már négy év előtt lekötötte, hogy a jóvátételi számlára berendez egy gyárat. A jóvátételi szállítások közben megszakadtak, évek teltek el és most az új szerződést — a régi magas áron újították meg. Több más német gyárvállalat, mielőtt a szerződést megújították volna, sokkal olcsóbb ajánlatot tett és ezek az ajánlatok több millió megtakarítást jelentettek. A bürokrácia azonban nem azért bürokrácia, hogy copf nélkül maradjon. Az újabb ajánlatokat visszautasították, azzal a megjegyzéssel, hogy nem jelentkeztek idejében. Es ez bizony egyáltalán nem érhető. Különösen most, a takarékoság és redukció idejében...

Egyházi hatóságok figyelmébe

A postaminiszterium abból kiindulva, hogy a törvények egységesítése rövidesen megtörténik, 1925 június hó 11-én kelt 34.726 számú rendeletével engedélyezte, hogy az egyházi hatóságok és hivatalok egymásközött, valamint feltétlenül portómentes hatóságokkal nemcsak közönségesen, hanem ajánlottan is levelezhetnek díjmentesen. A törvények egységesítése azonban még nem történt meg, ennél fogva említett engedély a f. év június hó 9-én kelt 31876 számú rendelettel hatályon kívül lett helyezve, vagyis az egyházi hatóságok és hivatalok csak a közönséges hivatalos levelekre élveznek portómentességet.

Sületlen rosztböf-angol módra

avagy

„Debrecenbe kéne menni ...”

Egy angol ujság, a „Daily Express” nagyszerű csemegével lepi meg olvasóit. Egyik legutóbbi számában ugyanis azt írja, hogy a magyar parasztok a piacok és nagyvásárok alkalmával nem buzát és krumplit, sem kukoricát és zabot, hanem — saját gyermekeiket bocsátják áruba. Eladják a nebulókat, teringgettét! Egy jöltáplált hároméves prücsök ára 30 aranyfrank, egy 14 éves csitri leány pedig 75 aranyfrank. A legutóbbi debreceni vásáron már kilenchnapos porontyokat is árultak, de nem kellett senkinek, ugylátszik poronty helyett inkább pontyot vásároltak az emberek.

Azt mondja a tudós angliusi ujság, hogy Magyarországon most szokássá vált az ugynevezett gyermekekkereskedelem. A nyomor olyan nagy, hogy a parasztok szabadulni akarnak a gyermekeiktől. A „Daily Express” valószínűleg imígyen képzeli a gyermek piacot:

Vevő: (alaposan szemügyre veszi a két-éves babát) Mennyiért adja ezt a prücsköt?

Kereskedő: Cubakkal parancsolja vagy cubak nélkül?

Vevő: Anélkül is jó lesz!

Kereskedő: Harminc aranyfrank!

Vevő: Ez sok! Vágjon le belőle husz dekát!

Kereskedő: Nem lehet kérem! Csak egészben adom. Ha tetszik, itt van egy másik, most lesz öt éves. Bélszín. Be lehet pácolni!

Vevő: Inkább suicid szeretnék, vagy fasírt hust. Félkilót.

Kereskedő: Kilenc frank negyvenhat szantim. (levágja a csülköt és bepakolja).

Vevő: (egy tízennégy éves leányt mustrál) Hát ez itt?

Kereskedő: Prima áru. Most váromtam el. Mazsolával és tejföllel keverve palacsinta készíthető belőle.

Vevő: Van belőle füstölve is?

Kereskedő: Hogyne! Debreceni szalonna. Vagy talán burkát parancsol?

Vevő: Inkább tepertőt.

Kereskedő: (leteperi az áldozatot és tepertőt készít az oldalbordából).

Vevő: Kérek még egy angol rosztböföt!

Kereskedő: Tessék! (leméri a hathónapos csecsemő pelenkáját).

Vevő: (nézegeti) Pompás! Veri nájsz! (becsomagolja a „Daily Expressbe” hazaviszi és félangolusra megsüti).

Igy került azután a sületlen marhaság az angol lapokba. K. A.

1926. Október 29. Péntek

Római katolikus: *Narcisz*. Protestáns: *Zeno*. Görög keleti: (Okt. 16.) *Longin*. A Nap kel reggel 6 óra 38 perckor, nyugszik 16 óra 49 perckor. A Hold kel 23 óra 54 perckor, nyugszik 14 óra 20 perckor. Nemzeti Színház: Csendben. Apolló mozi: A keringő királynője.

Időjárás: (A peirovaradtni katonai meteorológiai állomás jelentése) Az anticiklon nyugatról áterjedt hazánkra. Az Atlanti Óceán depressziója a Földközi tengeren az Adriáig jutott mindenhol nagy viharokat okozva. Hazánkban az idő kiderült, a szelek gyengék, helyenként köd is volt. Havaseső a déli részeken volt. A hőmérséklet az egész országban átlag 4 C°-al esett, kivéve a Vojvodinát és a Tenger-melléket, ahol 2 C°-al emelkedett. A minimum Szkoplyében volt -4 C°.

Időjárás: Hazánkban az anticiklon lassan délkelet felé húzódik. A viharos depresszió a Földközi tenger felől az ország nyugati részeire terjedt. A keleti részekben még megmarad a csendes és derült idő. Éjjelen át fagy lesz. Noviszádon

Ma délelőtt ülnek a kulpini rendőrök a noviszádi törvényszék vádlottakpadjára

Kilenc vádlott és harminc tanú jelenik meg a bíróság előtt — Hogyan vallottak a kulpini rendőrség tagjai

A noviszádi törvényszéken ma délelőtt tárgyalják le Malesev Vláda rendőrőrmester, Gajdobranszki Szteván, Kukucska Joszip, Milinkov Milán, Lázics Péra, Gyura Szteván és Popov Iván kulpini rendőrök bűnügyét, akiket többrendbeli súlyos testi sértéssel vádolnak. Malesev Ráda őrmester a főbűnös, akit azzal vádolnak, hogy 1924 március 10-én a kulpini rendőrség szobájában Sirka Jánost kihallgatása alkalmával korbáccsal agyba-főbe verte. Mikor Sirka menekülni akart, Kukucska Josip és Milinkov Milán az ajtónál utját állták, visszalökték a megvadult őrmester elé, aki tovább ütötte a szerencsétlen embert. Malesev ezután egy padra dobta Sirkát, akit a rendőrök lefogtak és így ütötték tovább. Sirka

az ütések következtében súlyos sérüléseket szenvedett.

Malesev Vláda 1924 szeptember 11-én Kolarszki Milos kihallgatása alkalmával is hasonló kilengést követett el. Malesev korbáccsal és ököllel ütötte és verte Kolarszkit, aki nyolc napon tul gyógyuló sebeket kapott. Kukucska ekkor is a segéd szerepét töltötte be és a menekülő Kolarszkit lefogta és visszavitte a megvadult őrmester elé.

Ezenkívül 1923, 1924 és 1925 folyamán még egész sereg más hasonló kilengést követtek el. A holnapi tárgyaláson nem kevesebb, mint harminc tanut hallgattak ki. A tárgyalás iránt, amelyet Gomirac tanácsa fog levezetni, nagy érdeklődés mutatkozik.

derült idő marad gyenge széllel. A hőmérséklet maximuma 10 C°, minimuma 0 C° lesz

— **Ünnepi istentisztelet.** A helybeli evangélikus templomban e hó 31-én, vasárnap délelőtt fél 9 órai kezdettel szlovák és 10 órai kezdettel német nyelvű „Reformáció-émlékünnepély” lesz megtartva. Mindkét ünnepi istentiszteleten Petrovics Mirkó adminisztrátor tartja az ünnepi beszédet. Az utóbbinál a „Jugendchor” német ifjúsági dalárda a Muzicsko drustvo zenekara szíves közreműködésével Becker Albert tanár „Cantate” egyházi dalát fogja előadni.

— **A Kath. Olvasó és Gazdakör** műkedvelői f. hó 30-án, szombat este a Slobodában színpadra hozzák a „Betyár kendője” című eredeti magyar népszínművet. Jegyek elővételben már kaphatók Abraham könyvkereskedésben

— **A „Fruskagóra” turistaegyesület vasárnapi kirándulásai.** A „Fruskagóra” turistaegyesület vasárnap, október 31-én több társas kirándulást rendez. Az első csoport szombaton 15 órakor indul a Kasia Miletics hajóval Kamenicára. A csoport a Vénácon vagy a Zmajevácon éjjelez, az erre vonatkozó engedély a „Putnik” menetjegyirodában szerzethető be. A második csoport vasárnap reggel 6 óra 30 perckor indul Nadich Károly vezetése alatt. A harmadik csoport pedig vasárnap reggel 6 óra 52 perckor a gyorsvonattal utazik Szremszki Karlovciig és onnan Sztrazsilovóra, Orlovics Saca vezetése alatt. Aki ebben csoportban résztvenni óhajt, jelentkezzen a „Putnik” irodájában vagy a csoport vezetőjénél, legkésőbb szombat délelőtt 12 óráig, amely alkalommal a menetjegy ára (7 dinár) kifizetendő. A többi csoportok reggel 8 és 9 órakor indulnak a kamenicai hajóval.

— **Mária román királyné váratlanul visszatér Amerikából.** Bécsből jelentik: Mária román királyné további amerikai útját bukaresti intézkedésre megszakítja és a legrövidebb időn belül visszatér Romániába.

A Lazarević féle szij- és táskagyártó üzlet a Buza-tér 20. száma alól áthelyeztetett a **Pašić** (Szücs) utca 30. száma alá, Novi Sadon.

— **Okvetlen nézze meg a „Betyár kendőjét” a Slobodában.**

— **Miről lehet megismerni a vrsaci hamis százdinárosokat?** A Narodna Banka igazgató bizottsága közli, hogy a Vrsacon tartóztatott pénzhamisítók által gyártott százdinárosokat (régli kiadású, kék színű) a következőképpen lehet megismerni: 1. a hamisítványoknál a papiros közönséges és sima, míg a valódiaknál nem az 2. a hamisítványok rajza telve van hibákkal, rossz és elmosódott, 3) a színek egyenlőtlenek és tulságosan világosak, míg a valódiaknál sötétebbek 4. a víznyomás durva és alakatlan, míg a valódiaknál szabályos és világos.

— **A legujabb női kabátok megérkeztek! Nagy választék! Olcsó árak!** „Platz” cégnél, Novisad, Kr. Petra 30.

— **A „Betyár kendője” október 30-án a Slobodában.**

— **Népegyetem megnyitása.** A Haladó Nők egyesülete novmber 3-án nyitja meg a Népegyetem előadás sorozatát a Matica Srpska helyiségében. A bevezető előadást Petrovics Szevicszláv, a Srpski Kujizsevní Glasznik szerkesztője tartja, aki Alfred Musset, a szerelem költőjének életét ismerteti. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Magyar festőművészek képkiallítása Temerinben.** Koncz Jenő az ismert nevű magyar festőművész, aki a nyár folyamán a Vajdaság több városában és községében állította ki reprezentáns magyar festők képeit, e hó 27-én ismét megkezdí vajdasági körutját, s ellátogat Temerinbe is, ahol a nyáron meleg fogadtatásban és hathatós pártolásban volt része, amennyiben tízennégy képet vásároltak meg a temeriniek. A kiállításon szerepeltek: Aldor, a magyar festőművészet egyik legujabb és legizmosabb tehetsége, Cserna, Nodrádi, Kézdi Kovách, Glatter, Zorkóczy stb. Összesen harmincötven. A mostani 27-én kezdődő kiállításon is ugyanezek a művészek szerepelnek, újabb képekkel, köztük szent képekkel is. A kiállítás egész napon át késő estig belépti jegy nélkül tekiathető meg a kath. kör helyiségében Guelmínó József vendéglőjében. A gyönyörűnek ígérkező képkiallításra felhívjuk a környék műértő és műpártoló közönségének a figyelmét.

— **Temerini villany mizériák.** Temerin községnek most már van villanyvilágítása, de a jaraiki villamos r. társaság alkalmazottjainak jóvoltából igen sokszor nincs. Eliente csak ritkán fordult elő, hogy a villany lámpák vagy motorhiba vagy más az üzem közül támadt zavarok miatt kialudtak, de most már napirenden van a lámpák kialvása 10-15 percre, olykor hosszabb időre is. Az előjáróság a fennálló szerződés alapján már megtette a legerélyesebb lépést a mizériák megszüntetésére.

Charlston töltött bonbon a legjobb!!!

— **Acseh igazságügyi kormányzat, a magyarság érdekeit súlyosan sértő intézkedéseket léptetett életbe.** Pozsonyból jelentik: A cseh igazságügyi kormányzat Szlovenszkóban a bírósági eljárások új beosztásával, egész vidékek magyarságát fosztotta meg attól a jogától, hogy a bíróságok előtt magyarul tárgyalást követelhesen. Ezt az eljárást most a ruténföldön is folytatják, amennyiben több, munkácsi járásbírószághoz tartozó szinmagyar községet, a beregzászi járásbírószághoz csatoltak, viszont a járás több rutén községét, a munkácsi járásbírószághoz kapcsolták. A magyar ügyvédi kar és az érdekeltségek mindeut elkövetnek, hogy a magyar kisebbségekre rendkívül káros intézkedéseket megváltoztassák.

— **Vall a Franciaországban elfogott német kém.** Párisból jelentik: A Matin jelentése szerint, a kémkedés gyanuja miatt elfogott Charlton bevallotta, hogy összeköttetésben állott, a müncheni német kémkedési központ egyik ügynökével.

— **Örményországban ötezer embert ölt meg a földrengés.** Konstantinápolyból jelentik: Az örményországi földrengés áldozatainak száma, a legújabb becslések szerint közel ötezer. Alexandropol városának nagyrésze romokban hever, négy kisebb város pedig teljesen elpusztult.

— **A haragos cukorgyáros.** Tegnap délután a rendőrségen és a Munkáskamaránál Kozarszki Gyurica kereskedősegedét panaszt tett munkaadója, Teofanovics Daniló, a Plevna cukorkagyár tulajdonosa ellen, hogy súlyosan bántalmazta. Kozarszki tegnap egy vevőnek cukrot szolgáltatott ki, a vevő fizetett és elmert, anélkül, hogy Teofanovicsné a kiadott cukorka mennyiségét ellenőrizhette volna. Az asszony ezért úgy megharagudott, hogy a kereskedősegedet azonnal kidobta az üzletből. Ez azonban nem volt elég, mert a következő percben az álmából felriasztott Teofanovics is megjelent az uccán és behívta a segedét. Mikor az udvarba mentek, a gyáros először két hatalmas pofont adott a fiatalembernek, majd a lakásban újabb három olyan ütést mért a fejére, hogy az alaposan megdagadt. Az orvosi látogatás szerint Kozarszki négy napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A Munkáskamara a maga hatáskörében eljárást indított a haragos cukorkagyáros ellen.

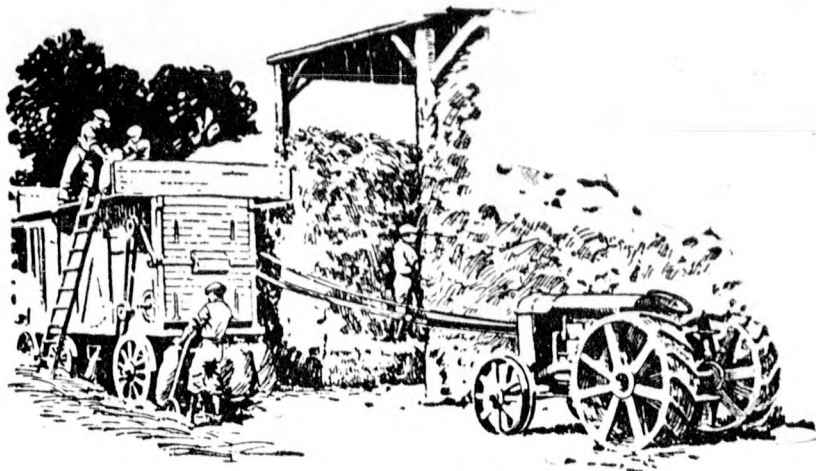
— **Házasság.** Biró Klári Novivrbas és Kovács Sándor Noviszád folyó hó 24-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **A semmitőszék a noviszádi polgármester sajtóperében felmentette a Bácsmezei Napló munkatársát.** A noviszádi semmitőszéken Dr. Jósics Alekszander elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta azt a sajtóperet, amelyet dr. Milovánovics Milován noviszádi polgármester indított Mayor József hírlapíró ellen a Bácsmezei Naplóban megjelent „Polgármesterválság Noviszádon” című cikk miatt. A szubotícai kerületi törvényszék Mayor József hírlapírót bűnösnek mondotta ki a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében és egy havi fogházra és 1000 dinár pénzbírságra ítélte. A felelősségi bíróságon dr. Gyurgyev Boskó tanácsa mint már jelentettük, szeptember 24-én tárgyalta a sajtóperet és azon dr. Szekulics Milán védő megállapította, hogy a főmagánvádló polgármester nem adott be panaszt és így magánvádló hiányában nincs jogi alapja az elsőfokú ítéletnek. A felelősségi bíróság tehát Mayor József hírlapírót alaki okokból a vád és következményei alól felmentette. Dr. Jósics Milorád főállamügyész semmisségi panaszt jelentett be azon a címen, hogy tudomása szerint dr. Milovánovics Milován, beadta a panasziratot, de az Szubotícán elveszett. A semmitőszék tárgyalásán dr. Szekulics Milán a semmisségi panasz elutasítását és a másodfokú bíróság felmentő ítélete indokolásának megváltoztatását kérte és Mayor József hírlapíró felmentését nem alaki, hanem anyagi okokból kérte. A semmitőszék teljes egészében helyt adott a védő előterjesztésének és Mayor József hírlapíró felmentése ellen beadott semmisségi panaszt anyagi okokból utasította el.

— **Innsbruck felett meteor pattant szét.** Innsbruckból jelentik: A városban és Tirol több helyén kedden nyolc órakor egy meteorot láttak, amely egy futballabda nagyságú helyen néhány pillanatig kápráztató fényt sugárzott, majd mennydörgésszerű robajjal több darabra pattant szét. Az egyes darabok még egyideig izzással repültek tovább az égen, majd eltűntek a világtűrben.

— **A banditák kiirtottak egy francia családot a görög-török határon.** Szófiából jelentik: A görög-török határ mentén Zvilengrad közelében egy rablóbanda meggyilkolta Bermond francia mérnököt, feleségét és fiát. A kocsist súlyosan megsebesítették, azután kirabolták a holttesteket és a podgyaszt és átszöktek a görög határon. A rablókat még nem sikerült elfogni.

— **Baján is pusztított a vihar.** Bajáról jelentik: A napokban Baján hatalmas szélvihar dühöngött, amely háztetőket tépett le, ablakokat zúzott be és rombadöntött egy házat, amelyben egy ember súlyosan megsebesült.

A TERMÉS BETAKARÍTÁSA

gyerekjáték a Fordson traktor segítségével. De ugyanazt a Fordson traktort nemcsak vontatóerő gyanánt használhatja fel, hogy a gabonáját a mezőről a csűrbe hordja, hanem stabil erőforrásként is, hogy mezőgazdasági gépeit a cséplésnél és őrlésnél hajtsa. A munka és időmegtakarítás oly rendkívüli, hogy a Fordson traktor csekély beszerzési költségét rövid idő alatt busásan behozza. Haladéktalanul magyaráztassa meg és mutattassa be magának a legközelebbi Fordson képviselő által Önre nézve minden költség vagy kötelezettség nélkül mindazokat a munkákat, melyeket a Fordson traktor el tud végezni.

A traktor ára: **Dinar 37.500**—

Franko Rakek. Ár kötelezettség nélkül.

Fordson

A Ford Motor Company gyártmánya

Látogassa meg ma meg az országban lévő számos képviselőink egyikét!

— **Szombathelyen nagy károkat okozott a hóesés.** Szombathelyről jelentik: Tegnap a városban a kora délelőtti óráktól késő délutánig állandóan havazott. Mintegy tízcentiméter magasságú hóréteg esett, amely különösen a gyümölcsösökben okozott nagy károkat, mert súlyával letörte a galyakat.

— **Imádkozás közben érte el a halál.** Budapestről jelentik: Horváth Julia tegnap délelőtt a Teréz templom előtt levő feszület elé térdelt, hogy imádkozzon. Imádkozás közben egyszerre csak végigvágódott a földön. A kihívott mentők megállapították, hogy a nőt szívshűtés ölte meg imádkozás közben.

— **Jeritza Mária férjét végrendelet-sikkasztással vádolják.** Bécsből jelentik: Jeritza Mária férje, Popper Lipót ellen unokafivére Schenk Róbert nagyiparos feljelentést tett, amelyben azzal vádolja meg Poppert, hogy anyagi érdekből eltűntette a három évvel ezelőtt elhunyt édesapja végrendeletét. Kéri, hogy az eltűnt végrendelet felkutatása iránt sürgősen intézkedjenek.

— **A Csendes Óceán legmélyebb pontja 9435 méter.** Tokióból jelentik: A Mausumura nevű japán űrhajó felfedezte, hogy a Csendes Óceán legmélyebb pontja a Boni és Izu szigetek között fekszik. A tenger mélysége itt 9435 méter.

— **A berlini állatkertben rablók meztelenre vetkőztetik a közönséget.** Berlinből jelentik: Az utóbbi időben a berlini állatkertben több rablótámadás történt. Tegnap este két revolveres rabló egy kereskedőt és menyasszonyát teljesen kifosztotta és ruhájukat is elvitte. A folyton megismétlődő rablótámadások következtében a rendőrség elhatározta, hogy jelentékenyen megerősíti az állatkert őrségét.

— **Kártyaper, amelyen a kibiceket leigazoltatják.** Budapestről jelentik: A bíróság tegnap hozott ítéletet abban a hamiskártyázási perben, amelynek első tárgyalási napján a bíróság előtt bemutatták a hazárd játékot. Azt a két ujságírót, akik a klubról azt állították, hogy hamiskártyázás folyt benne, felmentették, mivel a bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a játék körül valóban szabálytalanságok történtek. A tárgyalási termet az ítéletet izgatottan váró gibicek zsufolóságig megtöltötték, úgy, hogy a tanácselnök detektivekkel az egész hallgatóságot leigazoltatta. Tíz ember nem tudta magát igazolni és ezért őket azonnal előállították a főkapitányságon.

— **Eltemették egri Nagy Jánost.** Egerből jelentik: Ma délelőtt kísérték utolsó útjára egri Nagy János kanonok nemzetgyűlési képviselőt. A temetésen résztvett a falu apraja nagyja. A kormányt a temetésen Mayer János földművelésügyi miniszter képviselte és a számos képviselőn kívül a főpapság élén Szmracsányi Lajos egri érsek is megjelent. A temetési szertartást Dutkai Pál érseki helynök vezegte nagy papi segédlettel. Ivándi Béla nemzetgyűlési képviselő bucsubeszédében méltatta az elhunyt nagy érdemeit. Azután a város polgármestere mondott bucsuztatót, majd megindult a tizezrekre menő gyászoló tömeg a temetőbe, ahol a nagy halott kívánságának megfelelően édesanyja mellé temették Eger nagy halottját.

— **A vonat alá került.** Csurogról jelentik: Pap Mátyás répát vagonirozott. Kedd délután közben a tehervonat előtt átakart menni az uttest másik oldalára, a lucskos idő miatt eicsuszott, a sínekre esett és az éppen arra haladó vonat agyonnyomta. Rögtön meghalt.

— **Megint gázolt a motorkerékpár.** Tegnap délelőtt 11 órakor az Epres ucca járdáján játszadozott Wagner István kereskedő hatéves kislánya, aki nem vette észre a járdán száguldó 22 sz. katonai motorkerékpárt, amely a kislány elütötte és átment a két lábán. A súlyosan sebesült gyermeket orvosi kezelés alá vették, Wagner István pedig úgy a katonai hatóságoknál, mint a rendőrségen megette a feljelentést a 22 számú katonai motorkerékpár vezetője ellen.

— **Az Assisii zarándokok figyelmébe.** A zarándoklat indul november 3-án délután fél 2 órakor Suboticáról a személyvonattal Bogojevon—Zagreben át Ljubjanába. Mindenki Rakekig váltson személyvonati jegyet és őrizze meg azon jegyet is, melyet a felszálló állomástól Suboticáig váltott. Felszállni lehet a Subotica—Bogojevói vonal bármely más állomásán is.

A Nemzeti Színház műsora. Szombat: Orlov. Vasárnap d. u. Cigányszerelem. Este: U zatisju. Hétfőn és kedden: Az orosz groteszk színház vendégszereplése. Szerda: U zatisju. Csütörtök: Orlov.

Az orosz groteszk színház vendégszereplése Novisadon. November 1-én és 2-án az orosz groteszk színház társulata vendégszerepel a novisadi Nemzeti Színházban. Az oroszok legutóbb Párizsban vendégszerepeltek óriási sikerrel, ahol különleges zamatú művészetük nagy feltűnést keltett. A társulat rendkívül érdekes produkciója Beogradban is nagy hatást keltett, ahol különben 8 napon át játszottak telt házak mellett. A groteszk színház vendégszereplése tehát nagyszerű színészeti élvezetnek ígérkezik, miért is a színház már elővetelben árusítja a jegyeket, amelyek a Nemzeti Színház pénztáránál kaphatók.

Teljes első csapatával jön Noviszádra a vrsaci Dusan Sziini. A NAK és OSKV vasárnapi vendégeként méltó fogadtatásra folynak az előkészületek. Ez a kétnapos mérkőzés kitűnő alkalmul kínálkozik a két noviszádi csapatnak arra, hogy seregszemlét tartson erőt telet, a november 7-iki OSKV—NAK mérkőzésre való különös tekintettel. Ez a körülmény kétségtelenné teszi, hogy a két noviszádi együttes a saját jól felgott érdekében teljes első csapatát állítja ki a bánáti bajnokkal szemben, nehogy váratlan kudarc érje Noviszád futball-hegemoniáját.

Ez a komoly nekikészülés annál is inkább indokolt, mert a kitűnő vrsaci együttes teljes első csapatával látogat el hozzánk és biztos győzelemre számít. Nem ismerjük még a vrsaci együttes összeállítását, de annyi bizonyos, hogy sok fényes győzelmet aratott teljes elsőcsapata, a legkomolyabb erőfeszítésre fogja készíteni noviszádi ellenfeleit és még akkor is kétséges a mérkőzések kimenetele.

A NAK választmányi ülést tart ma, péntek este 8 órakor a Maros-vendéglőben.

Meghívó A Novisadi Atletikai Klub 1926. október 31-én délelőtt 11 órakor a Maros-fele vendéglőben tartandó XVI. évi rendes közgyűlésre. Targysorozat: 1. Einöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Régi tisztikar és választmány felmentése és az új tisztikar és választmány megválasztása. 5. Indítvány. Választmány. — Tudnivalók: Indítványok írásban 1926. okt. 29-ig a főtitkárnak benyújtandók.

A NAK vasárnapi közgyűlését nem 10-kor, hanem 11 órakor tartják meg.

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

TŐZSDE

Október 28	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	914 50	—	—	177 —
Zürich	—	10 94	1094.50	1928 —
Newyork	518 25	56.52	56.56	—
London	2514.34	274.70	274.85	484 75
Páris	15.86	172 —	176. —	306.50
Milano	22 20	245 50	242 50	428 —
Prága	15 35	167.85	167.95	—
Berlin	—	13 47	13 48	—
Budapest	—	—	—	—
Brüsszel	72.13	—	—	13.90
Bécs	—	797 50	—	—
Bukarest	291 25	31. —	—	—
Amsterdam	—	—	22.72	39 99
Szöfija	—	—	—	—
Oslo	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Novisadi terménytőzsde

1926 október 28. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai szokvány d. k. kötés 295 (200 mm), bácskai 75 kg. 2 százalékos d. k. kötés 292.50 (450 mm), bácskai 75—76 kg-os 2—3 százalékos Novisad vidéki d. k. kötés 295 (1000 mm) Tengeri, bácskai öreg d. k. kötés 185 (200 mm), bácskai új I. d. k. kötés 140 (200 mm), bácskai IV. Tisza r. k. kötés 160 (2000 mm), bácskai IV—V. d. k. kötés 155 (200 mm), bánáti szárított kötés 135 (200 mm), bánáti szárított d. k. kötés 155 (300 mm), bánáti IV. 15-ig Begej r. k. kötés 160 (2000 mm), bánáti szárított XII-10-ig Kikinda d. k. kötés 159 (1050 mm), szeremi új d. k. kötés 125 (200 mm), szeremi szárított d. k. kötés 165 (1300 mm), szeremi IV—V. fővonal d. k. kötés 165 (1000 mm). Buzaliszt, bácskai nullás komb. d. k. kötés 470 (100 mm), bácskai nullás gg. d. k. kötés 470 (200 mm), bácskai nullás g. d. k. kötés 460 (200 mm), szeremi nullás g. kombinált d. k. kötés 455 (100 mm), bácskai 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 405 (100 mm). Bab, bácskai fehér 5—6 százalékos d. k. kötés 147.50 (300 mm), szeremi tarka d. k. kötés 150 (100 mm). Disznózsir 25 kg.-os kánákban bruttó netóért kötés 1800 (50 mm). Irányzat: változatlan.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELADÁS

BUTOROK ELADÓK: Egy festett garderozszekreny, tekerete tölgyfa íróasztalok és egy világos tölgyfa íróasztal, diófa könyvszekrenyek, sarokdivany, nagy divany, hálószoba szekrények és éjjeli szekrények, asztalok, ebéd-lői szék, bőr üléses és egyéb butorok, keveset használt, de jó állapotban levők. VARGA asztalos, Magyar u. 32. szám. 1333—1—0

HÁZ ELADÓ szabad kézből, Ruma központjában. Cim a kiadóhivatalban. 1447—1—2

ELADÓ egy komplett halószoba, egy ebéd-lőkredenc és egy szoba kiadó. Futoski put 70. 1440—1—3

KERESLET

Egy 16 éves KIFUTÓ-FIU azonnal felvetetik. F. Novisadi Dobozgyár, Barth Domonkos, Petra Zrinjskog ul. 17. 1443—1—3

VEGYES

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatal, Trg Oslobođenja 3. Wagner-palota.

HIRDETÉSEK

MÉZ

Elsőrendű pergetett mézet minden mennyiségben vásárol az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképviselője Budapest IX., Bakáts ucca 8. Mintázott ajánlatra postafordulattal válaszolunk. 1416-1-6

Lakást keres

2 szoba, 1 konyhából és élekkamrából álló a belvárosban gyermektelen német házaspár. 1446 Cim a kiadóban. 1—2

Eladó ház,

amely áll 3 szobából, 2 konyhából, pincéből, 2 udvar és kertből. Cim:

Tóth Kálmán ucca 11. sz.

804—1—2

64—1926. szám.

Hirdetmény

Ezennel közhírré tesszük, hogy a „Bega lecsapoló társulat Petrovácon” a társulati főcsatornának Jegriskától Petrovác felé eső 12 kilométer hosszú szakaszának tisztítási, szélesítési és mélyítési munkálatait 1926. október hó 31. délelőtt 9 órakor Petrovác községhezánál nyilvános szóbeli árlejtés útján kiadjuk.

A fenti szakaszon a mérnöki felvétel (kubatura) szerint 35.000 köbméter föld kerül ki s a munkálat köbméterenkint leendő kiadva, miért is az ajánlatok ily értelemben teendők meg.

Árlejtési feltételek, valamint vizrajz és kubatura itt bármikor betekinthezők.

Petrovác (Bácska) 1926. október hó 23.

„Bega Lecsapoló Társulat
Elnöksége Petrovácon.”

1437—1—5

A város központjában irodahelyiségnek alkalmas egymásba nyíló

3 szoba azonnal kiadó.

Bővebbet: **Csukur-nál**, Streljačka (Lövész) ucca 29., vagy a Zsivojnovics-drogeriában. 1453—1

Komlószáritókat

készít a legjobb kivitelben

vas és horg. komlódrót

állandóan raktáron tart s a legolcsóbban árusít

Kramer Testvérek

sodronyáru, fonat és vasszerkezeti gyára

Novi Sad, Mali Liman.

1460—1—0

Naptárarúsok figyelmébe!

A legnépszerűbb és legkedveltebb naptárak:

a Regelő Bácsi Naptára és a Magyar Családi Naptár

elkészültek. A naptárak 144 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasárnapok **vörös nyomással**, pontos vásári és névnapjegyekkel, bőseges irodalmi és humoros tartalommal, tömörked képpel és illusztrációval. Bolygók járasa, időjárás, százszentendős jövődómóndó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath., külön protestáns, külön görög keleti és külön izraelita naptár rész.

A naptárakba bekötve három érdekes és tartalmas képes füzet van mellékelve és pedig: **Rózsa Sándor élete, szerelme, kivallatása és halála.** **Gyermekmesék és pajkosságok**, több humoros képpel.

Álmoskönyv, számos illusztrációval. Dacára annak, hogy a naptárak **kétszer oly nagy** nagyságban és terjedelemben jelennek meg, mint a többi naptárak, tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a naptárak ára rendkívül mérsékelten van megállapítva.

Kérjen aránylatot! — Megrendelhető:

a Farkas és Dürbeck-nyomdában
Novisad, Željeznička ul. 30.

A naptárak elküldését már megkezdjük